

Nr 303.

Av herr **Hage**, om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om statsverksamhet för tillverkning av konstgödsel.

Lika lydande med motion nr 205 i första kammaren.

Stockholm den 1 februari 1920.

Ernst Hage.

Nr 304.

Av herrar **Lübeck** och **Lindman**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 36, angående pension å allmänna indragningsstaten åt avlidne löjtnanten vid flottan F. G. A. Netzlers moder, änkan Gerda Ragnhild Elvira Netzler, född Borg.

I till riksdagen avgiven proposition, nr 36, har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att bevilja avlidne löjtnanten vid flottan Fritz Gustaf Astley Netzlers moder, änkan Gerda Ragnhild Elvira Netzler, född Borg, en årlig pension av 500 kronor.

I propositionen åberopas bland annat utlåtande i ärendet från marinförvaltningen, som på anförda skäl och med hänvisning till vad av tillkallade sakkunniga uti den 14 mars 1918 avgivet betänkande angående arméns och marinens flygväsende föreslagits i avseende å livräntor till efter-

levande efter genom olycksfall under tjänsteutövning avliden flygpersonal, hemställt om en livränta åt änkan Netzler av 2,000 kronor.

Statskontoret har i avgivet utlåtande funnit detta understödsbelopp för högt tilltaget och dels på grund därav, att gentemot av sökanden själv i ansökningshandlingarna uppgiven ränteinkomst av endast 1,000 kronor, enligt debetsedel av år 1917 änkan Netzler skattetaxerats för ett belopp av 1,500 kronor, och sålunda enligt statskontorets uppfattning *hennes ekonomiska ställning icke vore alltför bekymmersam*, dels med erinran därom, att 1918 års riksdag beviljat nedstörtade löjtnanten J. G. Torslows föräldrar vardera en årlig pension av 400 kronor, hemställt att, då en något högre pension vore i detta fall skälig, Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen bevilja änkan Netzler en årlig pension av 500 kronor från viss angiven dag räknat.

Departementschefen har funnit det av statskontoret sålunda föreslagna beloppet vara en lämplig gottgörelse.

Häremot tillåta vi oss att anföra:

I det ovan åberopade betänkandet av tillkallade sakkunniga angående arméns och marinens flygväsende (därav tvenne riksdagens ledamöter), anføres att åtgärder från statsmakternas sida böra vidtagas för att trygga flygpersonalens och deras anhörigas ställning, och har riksdagen år 1916 uttalat samma mening. Att flygpersonalens önsknings i detta avseende äro berättigade, torde icke kunna förnekas. För att kunna med lugn och arbetsglädje gå till sitt livsfarliga yrke måste denna personal hava förvissningen om att, i händelse av ett förolyckande, deras närmaste anhöriga icke äro utlämnade till nöd och umbäranden. Ej heller kan det vara med rättvisa och billighet förenligt att till de många stunder av oro och ängslan, som är en flygares anhörigas lott att få genomgå, och till sorgen över hans bortgång lägga bördan av ekonomiskt betryck, då det kanske enda stödet borttryckts. Trots statskontorets ovan nämnda åsikter om när en ekonomisk ställning skall anses vara »bekymmersam», synes under dessa förhållanden ett pensionsbelopp av 2,000 kronor för de efterlevande efter en i tjänsten störtad flygare av officers grad icke kunna anses vara för högt tilltaget. Då till följd av flera omständigheter de sakkunnigas betänkande angående ordnande av flygväsendet ännu två år efter dess avgivande icke föranlett någon framställning till riksdagen i ärendet, hade det varit synerligen önskligt, att åtminstone den del därav, som rör trygandet av flygpersonalens ekonomiska ställning, blivit förelagd riksdagens avgörande, och därigenom denna personal kunnat tillförsäkras som en er-

känd rätt, vad de nu i starkt beskuren omfattning av nåd möjligen beviljas.

Till vad statskontoret anfört angående änkefru Netzlers taxering år 1917 tillåta vi oss nämna, att, enligt vad vi inhämtat, fru Netzler ifrågavarande år deklarerat en inkomst av något tiotal kronor över förenämnda 1,000 kronor, men att denna taxering av vederbörande myndighet höjts till 1,500 kronor, och har fru Netzler i sonens frånvaro på grund av tjänsteutövning icke kommit sig för att överklaga detta taxeringsnämndens beslut.

Statsmyndigheternas sätt att behandla frågan om skäliga pensioner åt förolyckade flygares efterlevande --- med vägande efter »bekymmersgränsen» jämte fortlöpande hänvisning till föregående, alltför knappt tillmätta belopp — synes vittna om en beklaglig likgiltighet, så mycket mer svår-förklarlig, som det torde ganska allmänt erkännas, att särskilt på detta område en mera storstilad syn på saken vore både klok och staten värdig.

Med stöd av vad ovan anförts få vi hemställa,

att riksdagen ville bestämma den av Kungl. Maj:t
i proposition nr 36 föreslagna årliga pensionen för
änkan Gerda Ragnhild Elvira Netzler, född Borg, till
ett belopp av 2,000 kronor.

Stockholm den 1 februari 1920.

Sven Låbeck.

Arvid Lindman.